

ภาคผนวก

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี

ประวัติและผลงานพระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี

(ว.วชิรเมธี)

.....

พระมหาวุฒิชัย ฉายา วชิรเมธี นามสกุล บุญถึง เป็นบุตรของ นายทิพย์ และ นางแสง บุญถึง เกิดเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๖ ณ บ้านครึ่งใต้ ตำบลครึ่ง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ปัจจุบันสังกัดวัดพระสิงห์ (พระอารามหลวง) ตำบลเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

๑. ประธานมูลนิธิวิมุตตยาลัย
๒. ผู้อำนวยการสถาบันวิมุตตยาลัย
๓. ผู้ก่อตั้งและอธิการบดีมหาวิทยาลัยพุทธเศรษฐศาสตร์
(สถาบันการศึกษาทางเลือกเพื่อการพัฒนาตามปรัชญาพุทธเศรษฐศาสตร์)

ตำแหน่งทางคณะสงฆ์ในอดีต

๑. เลขานุการรองเจ้าคณะจังหวัดเชียงราย
๒. เลขานุการสหธรรมิกเชียงรายในกรุงเทพมหานคร
๓. กรรมการตรวจนักธรรมสนามหลวง
๔. กรรมการตรวจบาลีสสนามหลวง
๕. พระอนุจรผู้นำข้อสอบไปเปิดสอบของแม่กองบาลีสสนามหลวง
๖. บรรณาธิการวารสารเบญจมาภิตรสัมพันธ์
๗. พระอนุจรของพระพรหมวชิรญาณ กรรมการมหาเถรสมาคม ในการเดินทางไปเผยแผ่พระพุทธศาสนา ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา (พ.ศ.๒๕๔๙)
๘. อาจารย์พิเศษบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บรรพชาอุปสมบท

บรรพชาเป็นสามเณรเมื่อวันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๐ ณ วัดครึ่งใต้ ตำบล ครึ่ง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยมี พระครูโสภณจรัญกิจ เจ้าคณะอำเภอเชียงของ วัดศรีดอนชัย เป็นพระอุปัชฌาย์

อุปสมบทเป็นพระภิกษุ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ณ วัดครึ่งใต้ ตำบลครึ่ง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยมี พระสุนทรปริยัติวิธาน (ปัจจุบันคือ พระเทพสิทธินายก) เจ้า

คณะจังหวัดเชียงราย วัดพระสิงห์ (พระอารามหลวง) เป็นพระอุปัชฌาย์ มีพระครูสมุห์บุญช่วย ฉายา ธรรมสโร วัดสบสม เป็นพระกรรมวาจาจารย์ พระครูภัทรวรคุณ วัดสถาน เป็นพระอนุสาวนาจารย์

วุฒิการศึกษา

- พ.ศ. ๒๕๓๓ น.ธ.เอก สำนักเรียนวัดพระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
- พ.ศ. ๒๕๔๓ ป.ธ.๙ สำนักเรียนวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๕๔๓ ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พ.ศ. ๒๕๔๖ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พธ.ม.) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช

วิทยาลัย

การทำงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา

หลังสำเร็จการศึกษาจาก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอาราธนาให้เป็น อาจารย์พิเศษของบัณฑิตวิทยาลัย มจร. (๒๕๔๖-๒๕๕๓) สอนวิชาสัมมนาพระพุทธศาสนากับ วิทยาการโลกยุคใหม่ (Seminar on Buddhism and New World Perspectives) แก่นิสิตระดับ ปริญญาโททั้งภาคปกติ (พระภิกษุ) ภาคพิเศษ (คฤหัสถ์) นอกจากนั้น ยังได้รับอาราธนาให้เป็น อาจารย์พิเศษ ระดับปริญญาตรี โท เอก ของมหาวิทยาลัยชั้นนำ ทั้งของ ภาครัฐและเอกชนอีกหลาย แห่ง รวมทั้งเป็นอาจารย์พิเศษให้กับสถาบันพระปกเกล้า วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร โรงเรียน เติร์มทหาร โรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน เป็นต้น พร้อม ๆ กับการทำหน้าที่อาจารย์พิเศษใน มหาวิทยาลัย ท่านยังอุทิศตนทำงานเผยแผ่ พระพุทธศาสนาในรูปแบบ “ธรรมประยุกต์” (Applied Buddhism) จนเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ด้วยผลงานธรรมนิพนธ์ในชุด “ธรรมะติดปีก” (ประกอบด้วยธรรมะติดปีก ธรรมะบันดาล ธรรมะดับร้อน ธรรมะหลับสบาย)

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเชิงรุกในแบบ “ธรรมประยุกต์” หรือ Applied Buddhism ของ ท่านทำให้เกิดกระแสความตื่นตัวและก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในการศึกษาธรรมะในเมืองไทย อย่างกว้างขวาง ทั้งวงการเทศน์ที่ลดความเข้มข้น ทางธรรมเนียบนิยม ลงมาสู่การเทศน์เชิงปฏิภาณ หรือเทศน์ปนทอล์คที่ทำให้การแสดงธรรมกลายเป็นเรื่องทันสมัยมีชีวิตชีวาเข้าถึงคนได้ทุกกลุ่ม วงการเขียนหนังสือธรรมะที่หนังสือธรรมะกลายเป็นหนังสือ ยอดนิยม ของคน ทุกวัย และวงการวิทยุ และโทรทัศน์ที่รายการธรรมะกลายเป็นรายการใน ช่วงไพโรไทม์ อย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน จน ปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้ถูกนักสื่อสารมวลชนนิยามว่า เป็นปรากฏการณ์ “ธรรมะอินเทรนด์”

ปัจจุบันท่านมีผลงานธรรมนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เล่ม (สถิติ ณ พ.ศ. ๒๕๕๖) หลายเล่ม ได้รับการแปลสู่ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษา

อินโดนีเซีย ภาษาสเปน ภาษาฝรั่งเศส บางเล่มได้รับการดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ ละครเวที ดัดแปลงเป็นบทภาพยนตร์ หรือแม้แต่บทโฆษณาเพื่อการปลูกฝังค่านิยม อันดีงาม ของสังคม

พ.ศ. ๒๕๕๐ ก่อตั้งสถาบันวิมุตตยาลัย อันเป็นสถาบันการศึกษาทางเลือก เพื่อการเผยแผ่ พระพุทธศาสนาและพัฒนาสันติภาพโลก

พ.ศ. ๒๕๕๒ ก่อตั้งศูนย์วิปัสสนาสากลไร่เชิญตะวันเพื่อเป็นธรรมสถานในการ บูรณาการ พุทธธรรมเข้ากับทุกกิจกรรมของชีวิตผ่านการจัดคอร์สภavana ทั้งแก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ และในปีเดียวกันนี้ท่านยังได้ก่อตั้งเว็บไซต์ www.dhammatoday.com เพื่อขับเคลื่อน งานเผยแผ่ พระพุทธศาสนาสู่ประชาคมโลกตามแนวคิด “ธรรมะออนไลน์ เพื่อไทย เพื่อโลก”

พ.ศ. ๒๕๕๕ ก่อตั้งมหาวิทยาลัยพุทธเศรษฐศาสตร์ สถาบันการศึกษาทางเลือก เพื่อการ พัฒนาตามปรัชญาพุทธเศรษฐศาสตร์ ในโอกาสธรรมสมโภช ๒๖ ศตวรรษแห่งพระพุทธ ศาสนายุ กาล และก่อตั้งมูลนิธิวิมุตตยาลัย เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และพัฒนา สันติภาพโลก

ปัจจุบันท่านสังกัด วัดพระสิงห์ (พระอารามหลวง) ตำบลเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัด เชียงราย และพำนักจำพรรษา ณ ศูนย์วิปัสสนาสากลไร่เชิญตะวัน บ้านสันป่าเหียง ตำบลห้วยสัก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เพื่อทำงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาเชิงรุก ด้วยการ เขียนหนังสือและ การประยุกต์พุทธธรรมเข้ากับทุกกิจกรรมของชีวิตผ่านการจัดคอร์สภavana ทั้งแก่ชาวไทยและชาว ต่างประเทศตามแนวทางแห่งอานาปานสติของพระพุทธองค์

ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

(๑) พ.ศ.๒๕๕๒ ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ศศ.ด.) มหาวิทยาลัย หาดใหญ่

(๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ปร.ด.) สาขาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

(๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ปร.ด.) สาขาวิชา ภาษาไทย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

(๔) พ.ศ. ๒๕๕๕ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ปร.ด.) สาขาวิชาการ ประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

เกียรติคุณและรางวัล

ก.รางวัลจากต่างประเทศ

(๑) รางวัล “พระธรรมทูตผู้มีผลงานดีเด่นในระดับโลก” (World Buddhist Sangha Youth) ในโอกาสสมโภช ๒๕๕๐ ปี แห่งพระพุทธศาสนา युคกาล จากรัฐบาลและคณะสงฆ์แห่ง

ประเทศศรีลังกา (ณ ทำเนียบรัฐบาลศรีลังกา ถวายโดย ฯพณฯ มหิธร ราชปักษะ ประธานาธิบดี ประเทศศรีลังกา)

(๒) รางวัล“การศึกษาเพื่อสันติภาพ” จากมูลนิธิ Gusi Peace Prize ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ร่วมกับผู้นำนักการศึกษา นักพัฒนา และองค์กรเอกชนจากประเทศต่างๆกว่า ๒๖ ประเทศ ทั่วโลก

ข.รางวัลในประเทศ

พ.ศ. ๒๕๕๕

- รางวัลเกียรติยศ “ผู้อุทิศตนเพื่อสิทธิมนุษยชน” จากคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕

พ.ศ. ๒๕๕๔

- รางวัล“การศึกษาเพื่อสันติภาพ” จากมูลนิธิ GUSI PEACE PRIZE ประเทศฟิลิปปินส์

- รางวัล “ศาสตรเมธี” สาขามนุษยศาสตร์(ศาสนา) จากมูลนิธิ ศาสตราจารย์ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล

- รางวัล “บุคคลคุณภาพแห่งปี ๒๐๑๑” จากมูลนิธิ สภาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๕๓

-รางวัลศิษย์เก่าผู้มีผลงานดีเด่น จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ-ราชวิทยาลัย

-รางวัลเกียรติยศ “บัลลังก์คนดีแห่งปี ๒๕๕๓”จากสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๕ และ บริษัท กันตนา จำกัด (มหาชน)

-รางวัล “บัวทิพย์” สาขานักการศึกษาผู้มีผลงานยอดเยี่ยม จากมูลนิธิพระพุทธ-ญาณ

-รางวัล “ผู้ทำคุณประโยชน์ด้านนันทนาการ สาขาการพูด การเขียน การอ่าน” จากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

-รางวัล “ผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๓” จากกระทรวงวัฒนธรรม

-รางวัล “พุทธคุณูปการ กาญจนเกียรติคุณ” ประจำปี ๒๕๕๓ จากคณะกรรมการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร

-หนังสือพิมพ์ Bangkok Post ประกาศยกย่องให้เป็น ๑ ใน ๗ ผู้ทรงอิทธิพลของสังคมไทยในรอบ ๗ ปี

-สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ยกย่องให้เป็น “นักการศึกษาที่ประชาชนชื่นชอบมากที่สุด”

-ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (กรุงเทพโพล) ยกย่องให้เป็น “บุคคลที่น่ายกย่องที่สุดแห่งปี ๒๕๕๓” ในฐานะผู้เป็นเสียงแห่งมโนธรรมของสังคมไทย

พ.ศ. ๒๕๕๒

- เว็บไซต์ CNN GIOASIA ยกย่องให้เป็น ๒๐ คนกรุงที่น่าจับตามอง (The Bangkok Hot List: 20 People to Watch)

- ได้รับการโหวตให้เป็นสุดยอดนักคิด ปี ๒๕๕๑ จากสถานีวิทยุ อสมท. FM ๙๖.๕ MHz. คลื่นความคิด

- รางวัล “บุคคลต้นแบบคนดีศรีแผ่นดิน ปี ๒๕๕๑” จากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

- รางวัล “พุทธคุณูปการ รัชตเกียรติคุณ” ผู้มีพุทธคุณูปการต่อพระพุทธศาสนา จากคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร

พ.ศ. ๒๕๕๑

- หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ ยกย่องให้เป็น “คนรุ่นใหม่ผู้เป็นความหวัง” ประจำปี ๒๕๕๑

- หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ยกย่องให้เป็นนักคิดนักเขียนแห่งปี ๒๕๕๑

- นิตยสาร A DAY ยกย่องให้เป็นหนึ่งใน “๑๐๐ บุคคลผู้เป็นแรงบันดาลใจ”(100 idols)

- รางวัล “นักเขียนบทความดีเด่นประจำปี ๒๕๕๑” จากมูลนิธิ ม.ร.ว.อายุมงคลโสณกุล

- รางวัลเกียรติคุณ “สังข์เงิน” ในฐานะนักประชาสัมพันธ์ดีเด่น จากสมาคมนักประชาสัมพันธ์แห่งประเทศไทย
- รางวัล “ลูกที่มีความกตัญญูอย่างสูงต่อแม่ ประจำปี ๒๕๕๑” จากสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

พ.ศ. ๒๕๕๐

- รางวัลพระราชทาน “เสาเสมาธรรมจักรทองคำ” สาขาการประพันธ์หนังสือ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- รางวัลพระราชทาน “บุคคลผู้ทำคุณประโยชน์แก่เยาวชน” สาขาการศึกษาและวิชาการ จากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
- รางวัล “BUCA HONORARY AWARDS” ในฐานะผู้มีผลงานโดดเด่นในการนำเสนอธรรมะแบบอินเตอร์เน็ตและมีคุณูปการต่อวงการวิชาชีพนิเทศศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ

พ.ศ. ๒๕๕๙

- รัฐบาลและคณะสงฆ์แห่งประเทศไทยศรีลังกา และองค์กร WBSY (World Buddhist Sangha Youth) ในฐานะเจ้าภาพจัดงาน “สมโภช ๒๕๕๐ ปีแห่งพระพุทธศาสนายุคกาล” (The Celebration of 2550th Buddha Jayanti) มีมติถวายรางวัล “The Great Dharma Putta Award” (พระธรรมทูตผู้มีผลงานดีเด่นระดับโลก) โดยได้รับการถวายรางวัลจาก ฯพณฯ มหินทราธิราช ปักษะ ประธานาธิบดี แห่งประเทศศรีลังกา
- นิตยสาร Positioning ยกย่องให้เป็น “หนึ่งใน ๕๐ ผู้ทรงอิทธิพลของสังคมไทย ประจำปี ๒๕๕๙”

พ.ศ. ๒๕๔๘

- สภาศาสนาเพื่อสันติภาพโลกประกาศยกย่องเป็น “ทูตสันติภาพโลก”
- รางวัล “ผู้มีผลงานด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนาดีเด่น” จากมูลนิธิ
จ้านงค์ ทองประเสริฐ

[อ้างอิง]

ระบบข้อมูลเพื่อการสืบค้น

ชีวประวัติบุคคลสำคัญของไทย

เรียบเรียงโดย

ศิษยานุศิษย์และเจ้าหน้าที่ประจำสถาบันวิมุตตยาลัย

ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของพระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี

ผู้ให้สัมภาษณ์ : พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี

ผู้สัมภาษณ์ : นางสาว รมณี ลิฬหวนิช

สถานที่สัมภาษณ์ : ไร่เชิญตะวัน จังหวัด เชียงราย

วันที่ ๙ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๕

ผู้สัมภาษณ์ : ขอบทราบบจุดมุ่งหมายหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี : “**เข้าใจ เข้าใจ เข้าถึง**” ถือว่าเป็นทั้งยุทธศาสตร์และจุดมุ่งหมายคือ ต้องการให้คนเข้าใจ พระพุทธศาสนากับคนไทยดูห่าง ๆ กันอยู่ คนรุ่นใหม่ไม่เอาเลย ชวนไปวัดไม่อยากจะไป ยุทธศาสตร์คือ **เข้าใจ** อยากให้คนเข้าใจ ยุทธวิธีคือ ปรับภาพลักษณ์ของพระพุทธศาสนาให้เป็นศาสนาที่มีชีวิตชีวา ฉะนั้นอาจจะได้เห็นหน้าปกหนังสือสวย ๆ มีการเอาศิลปะมาใช้ หรือแม้แต่ภาพลักษณ์ของพระที่ซึ่งขึงขังมั่งเวทย์ก็จะไม่พบในสายพระอาจารย์ นี่ก็คือส่วนหนึ่งของการปรับภาพลักษณ์ของพระพุทธศาสนาให้มีชีวิตชีวาไม่น่ากลัว

ยุทธศาสตร์ต่อมาคือ **เข้าใจ** ยุทธวิธีคือ เผยแผ่พระพุทธศาสนาด้วยภาษาร่วมสมัย ตัวอย่างร่วมสมัย คือพยายามจะนำเสนอธรรมะให้เข้าใจง่ายสำหรับชนทุกชั้น ทลายกำแพงทางภาษา ทลายกรอบประเพณีพิธีกรรมซึ่งเย็นเยี่ยดยาด กินเวลาเยอะแต่มีเนื้อหาน้อย ลดลงไปให้หมด

ยุทธศาสตร์ต่อมาคือ **เข้าถึง** ยุทธวิธีคือ พาคนมาปฏิบัติธรรม ซึ่งเรานำมาใช้ในชีวิตจริงอย่างเช่นในศูนย์วิปัสสนาไร่เชิญตะวัน สุดท้ายก็ต้องคาดหวังว่าคนจะนำไปประพฤติดีปฏิบัติแล้วก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลง แล้วก็ในความหมายเชิงลึกคำว่าเข้าถึงก็คือพระอาจารย์ก็สร้างศูนย์วิปัสสนากรรมฐานขึ้นมา พาคนมาปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเชิงลึก เพื่อหวังว่ากลุ่มที่อ่านก็ดี กลุ่มที่ฟังก็ดี ถ้ายังไม่ทำอะไรเปลี่ยนแปลง แต่ถ้ามาวิปัสสนาสัก ๓ วัน ๕ วันโดยมากจะเปลี่ยนก็พยายามที่จะให้เขาเข้าถึงด้วยเนื้อด้วยตัวของเขาจริงๆ

นี่ก็เป็นยุทธศาสตร์ในการทำงานเชิงรุก เข้าใจคือปรับภาพลักษณ์ เข้าใจทำพระพุทธศาสนาง่ายๆแล้วเข้าถึงก็คือทำให้ทุกคนมีธรรมะอยู่ในเนื้อในตัวจริงๆในชีวิตนี้ ดังนั้นสิ่งนี้จึงเป็นทั้งยุทธศาสตร์และจุดมุ่งหมาย

ผู้สัมภาษณ์ : ขอทราบจุดมุ่งหมายรอง หรือเป้าหมายส่วนตัว

พระมหาวิชัย วชิรเมธี : ต้องการงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่หลักของพระสงฆ์ อยากจะรื้อฟื้นบทบาทของพระสงฆ์ตรงนี้ให้ชัด เพราะว่าทุกวันนี้พระสงฆ์ไทยให้ความสำคัญเกี่ยวกับการปกครองมาก แต่การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเป็นเรื่องสำคัญที่สุดแต่ดูเหมือนว่า เราค่อนข้างจะละเลยกัน ยังทำได้ไม่ดีเมื่อเทียบกับงานปกครอง ซึ่งพระพรหมคุณาภรณ์ก็วิจารณ์ว่า คณะสงฆ์ของไทยเข้มแข็งที่สุดในเชิงอำนาจ แต่ยังอ่อนแออยู่มากในเรื่องการบริหารการศึกษา ซึ่งย่อมนำมาสู่การเผยแผ่พระพุทธศาสนาด้วย ฉะนั้นอาตมาจึงใช้เวลาเกือบทั้งหมดมุ่งมาที่งานสร้างคน และในปรัชญาของสถาบันวิมุตตยาลัยก็ทำใน ๔ เรื่อง การศึกษา การเผยแผ่ พัฒนาสังคม และสันติภาพโลก ดังนั้นเป้าหมายรองคือ อยากจะรื้อฟื้นบทบาทตรงนี้ให้มันโดดเด่น เห็นชัด เพราะมันเป็นเรื่องที่เราค่อนข้างให้ความสำคัญน้อย

ผู้สัมภาษณ์ : กลุ่มเป้าหมายในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เผยแผ่พระพุทธศาสนามีใครบ้าง

พระมหาวิชัย วชิรเมธี : คือคนรุ่นใหม่ คือคนที่ใจกว้าง ไม่ได้มองที่อายุ พร้อมรับธรรมะ ใครก็ได้ที่เปิดใจรับธรรมะ ก็นับว่าเป็นคนรุ่นใหม่ แต่โดยมากคนมองว่าเป็นคนชั้นกลาง เพราะว่า คนชั้นกลางเปิดรับสื่อมากกว่าชาวบ้าน อาตมาหวังทุกคนหวังทุกกลุ่ม ที่พร้อมรับสื่อจากช่องทางใหม่ ๆ ดังนั้นเมื่อพูดถึงคนรุ่นใหม่ไม่ได้วัดกันที่อายุ แต่หมายถึงใครก็ตามที่ใจกว้างพร้อมเปิดรับสื่อธรรมะ ผ่านช่องทางใหม่ ๆ นั่นคือคนรุ่นใหม่ทั้งหมด

จริง ๆ วางไว้หลวม ๆ สำหรับเยาวชนคนรุ่นใหม่ขอแค่เค้ารู้สึกดีต่อพระพุทธศาสนา สำหรับคนทำงานหรือคนชั้นกลาง ขอแค่ให้เขาได้รู้ว่าพระพุทธศาสนานั้น สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้จริงๆ ส่วนสำหรับผู้สนใจพระพุทธศาสนาเชิงลึก ก็พยายามกระตุ้นให้เขาได้รู้ว่านิพพานเป็นสิ่งที่จริง อย่างน้อยในปีที่ผ่านมาพระอาจารย์ก็เสนอคำว่านิพพานระหว่างวันลงไปให้แวดวงผู้สนใจพระพุทธศาสนาเชิงลึก ดังนั้นจะมี ๓ เป้าหมาย ย้ำอีกครั้งหนึ่งว่าเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้รู้สึกดีต่อพระพุทธศาสนา คนทำงานหรือคนชั้นกลางให้รู้ว่าพระพุทธศาสนานั้นจำเป็นต่อการสร้างเนื้อสร้างตัวแล้วก็สร้างชีวิต ส่วนผู้สนใจพระพุทธศาสนาเชิงลึก อาจจะอายุมากหรือว่าอายุเท่าไรก็ได้แล้วแต่ ก็ให้รู้ว่านิพพานเป็นไปได้ในชีวิตนี้

ผู้สัมภาษณ์ : มีช่องทางการสื่อสารอย่างไร

พระมหาจุฬชัย วชิรเมธี : ถ้าช่องทางในแง่ที่เป็นกายภาพ พระอาจารย์มีสถาบันวิมุตตยาลัยเพื่อมาขับเคลื่อนงาน ๔ การกิจ การศึกษา เผยแผ่ พัฒนาสังคม สันติภาพโลก และเรื่องสันติภาพโดยตรง แยกมาเป็นไร่เชิญตะวันเพื่อสอนสมาธิภาวนาทั้งชาวไทยแล้วก็ชาวต่างประเทศ เป็นไร่เชิญตะวันอยู่ ๒ ปี ปีนี้อยู่สถานะเป็น “มหาวิทยาลัยพุทธเศรษฐศาสตร์” ก็ยังทำเป้าหมายเดียวคือเพื่อสร้างสรรค์ สันติภาพโลกเท่านั้นเอง เพราะพระอาจารย์เชื่อมั่นว่าสันติส่วนบุคคลก็คือสันติภาพสากลของมนุษยชาติ แล้วเราก็เปลี่ยนชื่อนี้เพราะว่าพุทธชนันติ ต่อไปเราจะเรียกไร่เชิญตะวันว่ามหาวิทยาลัยพุทธเศรษฐศาสตร์ ทำ ๓ เรื่อง คือ

๑.พุทธเศรษฐศาสตร์ คือสมาธิ ภาวนา

๒.เกษตรกรรมธรรมชาติเหมือนที่เรามีแปลงสาธิตอยู่ข้างหลัง

๓.ก็พลังงานทางเลือกซึ่งกำลังทดลองอยู่ เพราะเราอยากจะเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ปัญหาภาวะโลกร้อน ไม่ใช่แค่คนๆหนึ่งที่รับรู้ แต่เราอยากทำให้คนตระหนักรู้ แล้วก็ตื่นรู้ขึ้นมาเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาด้วย

ทั้งหมดนี้คือช่องทางที่เป็นกายภาพในแง่องค์กร แล้วก็แบ็คอัพอีกทีหนึ่งของสถาบันวิมุตตยาลัยและไร่เชิญตะวันคือมูลนิธิวิมุตตยาลัย อันนี้จะเป็นสถาบันที่เป็นทางการ ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นองค์กรที่อยู่เบื้องหลังการขับเคลื่อนการทำงานเผยแผ่เชิงรุกของเราอีกทีหนึ่ง

นอกจากนั้นถ้าพูดถึงช่องทางอื่น ๆ อีก ก็มีช่องทางโทรทัศน์ ช่องทางวิทยุ โซเชียลมีเดีย หรือโซเชียลเน็ตเวิร์ค พ็อกเก็ตบุค สื่อสิ่งพิมพ์ คอลัมน์ต่างๆในหนังสือพิมพ์รายวัน รายเดือน รายปักษ์ รายสัปดาห์ แล้วก็การเดินทางบรรยายธรรมไปทั่วโลก รวมถึงการพบปะรายวันที่สถาบันวิมุตตยาลัยก็ดี ที่งานต่าง ๆ ที่นิมนต์เราไปเทศน์ก็ดี หรือที่ไร่เชิญตะวันก็ดี เหล่านี้ถือเป็นช่องทางพื้นฐานที่เราใช้ทั้งหมด ยังไม่ได้นับโครงการพิเศษต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากการที่เรามีวิสัยทัศน์ในเรื่องต่าง ๆ ก็จะมียุ่ตลอด

งานอีกอย่างคือเชิงองค์กรสำคัญ ๆ เช่นปูนซีเมนต์ไทยบ้าง ตลาดหลักทรัพย์บ้าง ปตท บ้าง อมรินทร์บ้าง หอจดหมายเหตุบ้าง เดอะมอลล์กรุ๊ปบ้าง มาเซ็นสัญญาเป็นองค์กรแห่งความสุข เพราะอยากจะทำให้นึกถึงทุกองค์กรเหล่านี้ พอเที่ยงวัน กินข้าวเสร็จ แทนที่คุย ก็ลงไปทำวัตรสวดมนต์ เรียกว่าเป็นชั่วโมงทองคำสำหรับคนทำงาน อันนี้ก็เป็นงานโครงการต่างๆที่ทำ ยังไม่นับความ

ร่วมมือกับสถาบันทางวิชาการ เช่น เราไปเซ็น MOU กับ ม.เนชั่น เพื่อที่จะให้นิสิตทุกเทอม ได้มาเรียนธรรมะกับที่นี่ อย่างน้อยก็มาเข้าคอร์สวิปัสสนา

งานอื่นคือการที่เรามาร่วมกับมูลนิธิปิดทองหลังพระของคุณชายดิศนัดดา ดิศกุล แห่งมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงของในหลวง เพื่อบำบัดระดับตำบลพุทธศาสตร์ มี ๓๐ หมู่บ้าน เป็นตำบลพุทธเศรษฐกิจแห่งแรกของโลกและแห่งแรกของประเทศไทย อันนี้ก็เรียกว่าเป็นงานความสัมพันธ์ทางวิชาการกับองค์กรต่างๆ เหล่านี้ก็เป็นงานที่ทำเอง จริงๆไม่เคยได้นับหรือกว่าทำอะไร ถ้าไม่ได้ถามก็ไม่ได้เล่า

ผู้สัมภาษณ์ : รูปแบบในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นอย่างไร เนื่องจากเท่าที่ดูจะเป็นการสื่อสารทางเดียวเท่านั้น

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี : เป็นอย่างนั้น เหตุผลเพราะว่า ผู้รับสารมาก ณ เวลาคือเป็นล้านคน กดไลค์ที่เป็นหมื่นครั้ง ถ้าเรามาตอบทุกคำถาม เวลาไม่พอ

ผู้สัมภาษณ์ : มีการเลือก มีการติดตามคำถามที่น่าสนใจอยากจะตอบไหม

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี : มีบ้าง แต่ไม่ถือว่าเป็นประเด็นหลัก ประเด็นหลักคือต้องการเป็นผู้ส่งสารออกไปมากกว่า มีคนถามว่าทำไมพระอาจารย์ว่าเอาแต่ Tweet ไม่ Follow ใครเลย เพราะเป้าหมายไม่ต้องการ Follow ใครเราต้องการนำธรรมะออกไปให้มหาชนมากกว่า ไม่ได้คิดว่าจะไปตามฟังคนโน้น คนนี้ เพราะเวลาในชีวิตเราไม่มีมากขนาดนั้น มุ่งมั่นว่าจะเป็นฝ่ายเสนอมากกว่าจะไปสนองคนนั้นคนนี้

ผู้สัมภาษณ์ : แสดงว่าพระอาจารย์จะไม่มีการเปลี่ยนเป็นการสื่อสารสองทางเลย

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี : โดยความเหมาะสมความควรแล้ว มันเป็นไปได้ เพราะผู้รับสารของเรา มากเกินกว่าที่เราจะมีเวลาไปใส่ใจใครบางคน อย่างวันหนึ่งส่งปัญหาเข้ามาถาม ๑๐๐ คำถาม ถ้าตอบอย่างว่าแต่วันหนึ่ง เดือนหนึ่งก็ไม่หมด

ผู้สัมภาษณ์ : พระอาจารย์จะจัดเวลา สัก ๑๐ นาที เพื่อตอบคำถามไหมคะ

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี : เวลาเรามีจำกัด คงไม่มีเวลาที่จะทำอย่างนั้น เวลาคือมี ทุกวันนี้อ่านหนังสือพิมพ์ยังไม่จบเลย เพราะฉะนั้น ดีที่สุดคือเราเป็นผู้ส่งธรรมะออกไปดีกว่า

ผู้สัมภาษณ์ : พระอาจารย์ยึดหลักการอะไรในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

พระมหาจุฑาชัย วชิรเมธี : หลักการคือเป็นพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าเป็นหลัก ส่วนจะเป็นวรรคทอง วรรคธรรมของนักปราชญ์ท่านอื่น ๆ ก็ถือว่าเป็นรอง หลักการของอาตมาคือต้องการการเผยแผ่พระพุทธศาสนาตัวแท้ ตัวอื่น ๆ ซึ่งเป็นขุนคลังขมังเวทย์ ไสยศาสตร์อะไรไม่เอามาปนเลย นั่นแหละคือเป้าหมายของพระอาจารย์

ผู้สัมภาษณ์ : วิธีการของพระอาจารย์ ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เป็นอย่างไร มีการวางแผนไหม

พระมหาจุฑาชัย วชิรเมธี : วาง เราจะมีล่วงหน้าว่าเดือนนี้เราจะเอาอะไรลง อย่างช่วงนี้จะเอาพุทธสุภาษิต ๓ ภาษาลง เราก็จะวางแผนล่วงหน้าว่า เดือนนี้เราจะทำเรื่องนี้ทั้งเรื่อง ก็จะเตรียมฐานข้อมูลไว้ อยู่ในหนังสือวรรคทอง วรรคธรรม ก็จะมองล่วงหน้าว่าเดือนนี้จะทำเรื่องอะไร หรือพอจะถึงวันสำคัญ พระอาจารย์ก็จะมียุทธศาสตร์ลง เช่นวันวิสาขบูชา ก็จะมีบทความวิสาขบูชา วันครูก็มีบทกวีนิพนธ์ครู หรือบทความเกี่ยวกับความเป็นครู เราจะมองล่วงหน้าทั้งหมดว่า อะไรจะลงในวาระไหน

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วเลือกสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบไหน

พระมหาจุฑาชัย วชิรเมธี : ดูตามความเหมาะสมของช่องทาง เช่น ทวิตเตอร์ ควรเป็นคำคมสั้น ๆ ถ้า เฟสบุ๊ก อาจจะมีภาพร่วมด้วย แต่ถ้าบทความขนาดยาวจะเอาวางที่ เว็บไซต์ ถ้าเป็นสื่อที่เป็นวิดีโอ วีทีอาร์ต่าง ๆ เป็นโฆษณา เป็นกิจกรรมประจำวันที่ทำอยู่ที่ช่อง ๗ ก็จะเอาไปฝากไว้ใน ยูทูบ (YouTube) เพราะว่ามันสามารถที่จะมีพื้นที่ที่จะรองรับเนื้อหาได้มากกว่า ฉะนั้นวิธีการที่เราจะเอาอะไรไปลงช่องทางไหนเราก็ดูความพร้อม ดู Media ว่า อะไรมัน Support กับอะไรแล้วก็จัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับเครื่องมือ เนื้อหากับเครื่องมือจะต้อง Match กัน

ส่วนไอโฟน ไอแพดที่มีแอปพลิเคชัน พระอาจารย์คิดว่ากลุ่มที่ใช้เหล่านี้มีทุกกลุ่ม ไม่ใช่เฉพาะวัยรุ่นหรอก แต่ดูอย่างคุณ สุทธิชัย อยู่น้อย ๖๐ กว่าแล้วก็ใช้ไอโฟน ไอพอด ไอแพด ทำงานประจำ เพราะฉะนั้นในกลุ่มเหล่านี้ พระอาจารย์จะนำเสนอธรรมะที่เป็นกลาง ๆ คือรับได้สำหรับคนทุกกลุ่ม ดังนั้นในโซเชียลมีเดียของพระอาจารย์จึงมีทั้งพุทธสุภาษิต จึงมีทั้ง ปรัชญาในการทำงาน และก็มีทั้งสังฆธรรมขั้นสูงที่เกี่ยวกับการวิปัสสนากรรมฐาน จึงมีทั้งคำคมบุคคลสำคัญของโลก รวมทั้งมีธรรมะสั้นๆประจำวันที่เราเรียกว่าคมธรรมประจำวัน ถ้าดูให้ดีจะเห็นว่าเราออกแบบวิธีที่เราเทศน์ วิธีที่เราสอนผ่านโซเชียลมีเดีย ครอบคลุมคนทุกกลุ่มแล้วแต่ว่ามันจะไปโดนกลุ่มไหน แต่ว่าเรา

จัดไว้ให้ครบทุกกลุ่ม เหมือนที่เราเป็น เซเวนอีเลเวน เราวางสินค้าไว้สำหรับคนทุกกลุ่มขึ้นอยู่กับว่าใครจะหยิบจับเอาไปใช้

ผู้สัมภาษณ์ : มีการติดตามผล หรือมีการวิเคราะห์การตอบรับอย่างไร แคไหน

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี : มีเจ้าหน้าที่ Monitor คือ อาจารย์สุธรรม Webmaster เป็นคน Monitor ดู Feedback การทำงาน เรื่องไหนเป็นยังไง

โดยมากก็ดู Feedback ว่ามี Feedback กลับเข้ามาเป็นยังไง บางคนก็เขียนจดหมายเข้ามา บางคนก็โทรศัพท์มา บางกลุ่มก็โทรมาในมินต์ มาติดต่อให้ไปเทศน์ไปสอนไปบรรยาย บางแห่งก็มาขอรวบรวมไปจัดพิมพ์เป็นเอกสารแจกในงานต่างๆ แล้วก็มีการนิมนต์เข้ามาทั้งจากเมืองไทย เมืองนอก ก็มาจากช่องทางเหล่านี้ทั้งนั้น นี่ก็คือการประเมินอย่างไม่เป็นทางการ ส่วนการประเมินอย่างเป็นทางการโดยมากเกิดจากคนที่มาวิจัยมากกว่า

ผู้สัมภาษณ์ : เฟสบุ๊ค ที่ทางธรรมศาสตร์ทำให้ มีการวางแผนร่วมกันไหม

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี : ที่ธรรมศาสตร์ทำ มีการอนุญาตให้ทำอย่างเสรี แต่ว่าได้รับอนุญาตจากพระอาจารย์ ว่าอาจจะมีหลวงปู่มน หลวงพ่อพุทธทาส พระพรหมคุณาภรณ์ หลวงปู่ชา่วมด้วย แต่ถ้าเป็น เฟสบุ๊ค สถาบันโดยตรงก็จะถือว่าเป็นช่องทางเผยแพร่งานของอาตมา

ผู้สัมภาษณ์ : มีการควบคุม เฟสบุ๊คของธรรมศาสตร์ไหม

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี : การถ่ายทอดข้อมูลถือว่าอยู่ใน Monitor หมด ดูทั้งหมดว่าอันไหนเหมาะสมอันไหนควร โดยมากเขาก็ทำได้ดี

ผู้สัมภาษณ์ : เทคนิคในการเผยแพร่พระพุทธศาสนาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี : คิดว่า หนึ่งง่าย สองงาม สามงอก

“ง่าย”คือ ไม่ว่าจะเป็นบทความ หรือจะเป็นคำคม ซึ่งหลายคนบอกว่าเป็นเหมือน Copy write คือเหมือนถ้อยคำสำหรับโฆษณามากกว่า คือคนทุกวันนี้มีเวลาน้อย การบริโภคสื่ออิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้ ก็บริโภคกันในเวลาที่สั้น ๆ โดยเครื่องมือที่ดี โดยเวลาที่ดีมันก็จำกัดให้เราทำอะไรง่าย ๆ อยู่แล้ว พระอาจารย์ก็ออกแบบสารที่เป็นสื่อให้มันเหมาะกับเครื่องมือ เพราะฉะนั้นก็พยายามให้มันง่าย เช่นคำคมต่าง ๆ เช่น ขอให้เธอเบิกบานกับการรับใช้เพื่อนมนุษย์ นี่ก็เป็นคำสั้น ๆ หรือความทุกข์มาปลูกให้เราตื่น หรือถูกขมก็เข้าท่า ถูกด่าก็ไม่เลว คำเหล่านี้เป็นคำที่ติดหูง่าย จดจำ

ง่าย เหมือนถ้อยคำโฆษณา เช่นโตชิบานำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต คนเขาก็จำได้ หรือ รีเจนซีบ้านดีไทย คนเขาก็จำกันทั้งบ้านทั้งเมือง ถ้าเราอยากให้ธรรมะเป็นที่จดจำ เข้าถึงคนง่าย ๆ ก็ควรทำอะไรที่ง่าย ๆ ประเด็นนี้มีคนวิเคราะห์ไว้ในแง่ของโฆษณาอยู่พอสมควร

“งาม” หมายความว่าภาษานั้นเลือกใช้อย่างงดงาม เช่น เงินงอกงาม เพื่อธรรมงอกเงย สอนเรื่องพุทธเศรษฐศาสตร์ ให้เห็นว่าถ้าคุณมีเงิน อย่าติดอยู่ที่เงิน ควรเปลี่ยนเป็นคุณภาพชีวิต หรือ สรรพสิ่งคือของใช้ อย่าเข้าใจว่าเป็นของฉัน ภาษางามไหม จึงทำให้ได้รับรางวัลภาษาไทยเพราะว่าเลือกใช้คำ

“งอก” มั่นใจว่ามีประโยชน์จึงเผยแพร่ออกไป ถ้าไม่มีประโยชน์หรือทำให้แตกแยกก็ไม่ทำ หรือ เขียนเอามันก็ไม่ทำ มั่นใจว่าทุกอันที่เราโพสต์ เรามีความมุ่งหวังว่าจะสื่ออะไร เช่นเงินงอกงาม เพื่อธรรมงอกเงย เราต้องการนำเสนอ วิธีการใช้เงินแบบพุทธ สรรพสิ่งคือของใช้ อย่าเข้าใจว่าเป็นของฉันต้องการนำเสนอเรื่องอย่ายึดติดถือมั่น ถูกชมก็เข้าท่า ถูกด่าก็ไม่เลว ต้องการนำเสนอโลกธรรมของชีวิต งานสัมฤทธิ์ ชีวิตรื่นรมย์ ต้องการนำเสนอ เรื่องสมดุลงานสมาธิถึงแม้ว่าจะเป็นถ้อยคำสั้น ๆ แต่เราคาดหวังทั้งหมด นี่คืองอก คือหวังว่ามันจะมีประโยชน์

ผู้สัมภาษณ์ : มีเทคนิคในการรักษาเครือข่ายของพระอาจารย์อย่างไร

พระมหาจุฑาชัย วชิรเมธี : ไม่มีเทคนิค ทำในสิ่งที่เรียกว่า “ง่าย งาม งอก” เท่านั้นก็พอ เหมือนพระอาทิตย์ มันไม่ต้องมารักษามวลชนของมัน มันก็แค่ทอแสงให้เต็มกำลัง เหมือนพระจันทร์ก็แค่ทอแสง นวลใบให้เต็มกำลัง ไม่ต้องมาสนใจว่าประชาชนจะรู้สึกอย่างไร พระอาจารย์ทำในส่วนของพระอาจารย์ให้ดีที่สุด ใครจะขึ้น ใครจะชังเป็นเรื่องของเขา เรามั่นใจว่าเราได้ทำในสิ่งที่ดีที่สุด ถ้ามันดีจริง มันก็จะดีอย่างนั้นตลอดไป แต่ถ้ามันไม่ดีจริง คุณจะมานั่งสร้างภาพลักษณ์อย่างไร เดียวเขาก็ไปอะไรที่มันไม่จริงเดี๋ยวมันก็พัง อะไรที่จริงเดี๋ยวก็มีเสน่ห์ด้วยตัวของมันเองอยู่แล้ว ฉะนั้นเราก็เลือกทำอะไรที่มันจริงไปเลย ถ้ามันมีประโยชน์ คนเขาก็เห็นคุณค่า ถ้ามันไม่มีประโยชน์ คนเขาก็เลิกตามเอง

ผู้สัมภาษณ์ : เทคนิคในการใช้จังหวะเวลาในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

พระมหาจุฑาชัย วชิรเมธี :

หนึ่ง เวลาปกติ ผ่านสื่อทุกเช้าเราจะ Update ข้อมูลใหม่ เพื่อจะให้คนออกบ้านไปพร้อมกับมติดิถีธรรม เหมือนกับธรรมะรับอรุณที่จะเล่านิทานทุกเช้า ทุกเช้าถ้าคุณตื่นไปพร้อมกับข้อความ Update ใหม่ เช่น งานสัมฤทธิ์ ชีวิตรื่นรมย์ หรือ มีเงินมหาศาล อย่าลืมเตรียมสังฆารไว้ใช้เงินด้วย ตื่น

มาทุกเช้า ก็จะมีเรื่องคุย มีอะไรให้คิด ไลค์ เหมือนเป็นธรรมะรุ่งอรุณ เป็นอาหารใจในยามเช้า อันนี้เป็นเวลาปกติ

สอง เวลาที่เกิดตรงกับวันสำคัญก็จะเลือกสื่อที่สอดคล้องกับวันสำคัญ ซึ่งไม่ได้เน้นทางศาสนาเท่านั้น อะไรก็ได้ที่เกี่ยวกับวันสำคัญที่เห็นว่าเป็นประเด็น ที่เราสามารถเอาธรรมะเข้าไปเชื่อมได้

สาม คือ Hot Issue ประเด็นที่คนกำลังคุยกันอยู่ ถกกันอยู่ แต่เห็นว่าไปกันคนละทิศคนละทาง แต่เรามีข้อเสนอที่ดีกว่า เราก็จะโยนลงไปให้ มี ๓ จังหวัด

ผู้สัมภาษณ์ : มีเคล็ดลับหรือเทคนิคให้พระรุ่นใหม่ที่ต้องการใช้สื่อในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
พระมหาจุฑาชัย วชิรเมธี : ปีนี้อวางแผนไว้ว่าจะทำโครงการหลักสูตรสำหรับพระ โครงการพระสมณทูตเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประชาคมโลก ซึ่งคิดมาหลายปีแล้ว แต่จะทำปีนี้เพราะเป็นปีพุทธชยันตี ซึ่งจะอบรมครบวงจรเทศน์ เขียน ปาฐกถา ผลิตสื่อ ใช้เทคโนโลยี รวมทั้งสอนวิปัสสนากรรมฐาน เมื่อกลับไปสามารถเป็นภวานาจารย์ได้ การเป็นนักพัฒนา เน้นที่เปรียญเก่า ตั้งใจที่จะต่อยอดให้ท่าน พระอาจารย์เห็นว่าพระรุ่นใหม่ต้องรู้ ๔ ภาษา **หนึ่งภาษาธรรม สองภาษาไทย สามภาษาเทศ** คือภาษาต่างประเทศ **สี่ภาษาเทศ** คือ เทคโนโลยี พระอาจารย์ว่าพระธรรมทูตยุคใหม่ต้องรู้ ๔ ภาษา

ภาษาธรรมต้องมีความแม่นยำในพระธรรมวินัย ภาษาไทยต้องใช้ภาษาไทยได้ไพเราะ เพราะพรึง มีมาตรฐานพอสมควร ภาษาเทศ คือ อย่างน้อยต้องรู้ภาษาอังกฤษ ๑ ภาษา และภาษาเทศ ก็คือใช้สื่อเป็น อันนี้เป็นแนวทางที่ตั้งใจไว้

ผู้สัมภาษณ์ : มีวิธีการเลือกหลักธรรมอย่างไร

พระมหาจุฑาชัย วชิรเมธี : แล้วแต่ผู้บริโภคน แล้วแต่สถานการณ์ของสังคม แล้วแต่ผู้บริโภค หมายความว่าเราก็ดูกลุ่มว่าเราจะสื่อสารอะไรกับใคร ถ้าจะสื่อสารกับคนทำงาน เราก็เลือกหลักธรรมให้สอดคล้องกับคนทำงาน ถ้าดูหนังสือของอาตมาจะเห็นว่าเตรียมไว้ครบทุกกลุ่ม ไปเทศน์ใครกลุ่มไหนเราก็เอากลุ่มนั้นเป็นตัวกำหนด เช่นไปบรรยายให้นิสิตปี ๔ ปัจฉิมนิเทศ ก็จะเอาหลักธรรมที่เกี่ยวกับการให้แรงบันดาลใจในการออกไปสร้างอนาคต หรือเดือนหน้าจะมีปาฐกถาให้คณาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ก็พูดถึงความเป็นครู หรือปาฐกถาให้กับนายกเหล่ากาชาดซึ่งประชุมสมาชิก

กาชาดทั่วประเทศ ก็พูดถึงศักยภาพของสตรี เพราะว่าเป็นผู้หญิงทั้งหมด สรุปรว่าดูกลุ่มเป้าหมายว่าเป็นใคร เอากลุ่มเป้าหมายมากำหนดธรรมะ

คือสรุปว่าพระอาจารย์มองสองสามอย่าง หนึ่ง มองเรื่องกลุ่มหลักธรรมสำหรับบริโภคได้ ทุกกลุ่ม เช่นเรื่องการทำงาน ใครๆก็ได้หมด จะมีเยอะที่สุดก็เกี่ยวกับคนที่ยังอยู่ในวัยทำงาน รองลงมาก็จะเป็นกลุ่มวัยรุ่น คนรุ่นใหม่ซึ่งเป็นพวกค่านิยมต่างๆ จากนั้นก็เป็นเรื่องเชิงลึก วิปัสสนากรรมฐาน สำหรับคนที่สนใจเชิงลึก อันนี้ไม่ค่อยยาก เพราะว่าจากประสบการณ์ของเรา เราจะได้เลยว่าคนโดยมากยังอยู่ในช่วงวัยของการทำงาน การสร้างเนื้อสร้างตัว สร้างครอบครัว สร้างอนาคต เค้านี้เปิดรับสื่อเหล่านี้ใช้ใหม่

คือจริง ๆ แล้ว หลักของพระอาจารย์ก็คือ ต้องการที่จะชำระความเชื่อเพื่อเอื้อความจริง พระอาจารย์นิยามสั้น ๆ เลยก็มีแค่นี้ ชำระความเชื่อก็คือ ความเชื่อต่างๆที่มันไม่มีเหตุ ไม่มีผลนะ พระอาจารย์พยายามที่จะพูดถึงมันในแง่มุมของพระพุทธศาสนา เพื่อเอื้อความจริงก็คือพอเราชำระความเชื่อที่มันไม่มีเหตุไม่มีผล ที่เราเรียกว่าไสยศาสตร์แล้ว เราก็นำเสนอความจริงที่มีเหตุมีผลของพระพุทธศาสนาเข้าไปแทน เช่นคำว่าไม่เชื่ออย่าลบหลู่ พระอาจารย์ก็บอกว่ามันใช้ไม่ได้ เมื่อเราบอกว่ามันใช้ไม่ได้ เราก็นำเสนอว่าไม่เชื่อต้องศึกษา ไม่มีปัญญาต้องเรียนรู้ เพราะฉะนั้นเมื่อไหร่ก็ตามที่เราไปวิพากษ์วิจารณ์ว่าอันไหนที่ใช้ไม่ได้ เราจะต้องมีคำตอบใหม่ๆให้กับเขา นี่คือวิธีที่ทำงานอยู่เรียกว่า “ชำระความเชื่อเพื่อเอื้อความจริง”

ผู้สัมภาษณ์ : พระอาจารย์ต้องการเปลี่ยนความเชื่อ

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี : พระอาจารย์มุ่ง หนึ่งอยากให้เปลี่ยนความเชื่อ อะไรที่เชื่อผิด ๆ ปีที่แล้วบูชาเทอบูชาชุก ปีก่อนเห่อจุดศุภาม เราก็ต้องลุกขึ้นมาเปลี่ยนความเชื่อ จากความเชื่อวิปริต เชื่อให้ถูกต้อง สองเปลี่ยนวิธีคิด เช่นการคิดบวกก็ดี การคิดแบบโยนิโสก็ดี งานพวกนี้เป็นงานที่พระอาจารย์ทำมาก อย่างล่าสุดมีคนเอาไปตีความผิด ๆ เช่น เงินออกงามเพื่อธรรมงอกเงย พระอาจารย์เขียนตีไวท์นี่ มีคนเอาไปเขียนด่าเยาะแยะมากมาย ซึ่งปกติก็ไม่ได้ตอบโต้อะไร แต่ถ้าเรื่องไหนเลยเถิด พระอาจารย์ก็เขียนเป็นบทความไว่ว่า เงินออกงามเพื่อธรรมงอกเงย ไม่ใช่ลัทธิบูชาเงิน ตรงกันข้ามมันลัทธิปฏิเสธการบูชาเงิน พระพุทธศาสนาสอนว่า เงินคือปัจจัยถ้ามีเงินให้เปลี่ยนเป็นคุณภาพชีวิต ซึ่งคุณภาพชีวิตนั่นคือการมีธรรมะ เช่นเศรษฐีอนาถปิณฑิกเศรษฐี จ้างลูกไปฟังธรรมจนได้เป็นอริยบุคคล แอนดรู คาร์เนกี มหาเศรษฐีอันดับหนึ่งของโลกเมื่อร้อยปีที่แล้วก็เอาเงินมาสร้างห้องสมุด

หมื่นแห่งทั่วโลก บิล เกตต์บริจาคเงินเป็นอันดับหนึ่งของโลก นี่ต่าง หากคือเงินงอกงามเพื่อธรรมอก
 เงย แต่ที่นี้คนที่เขาไม่เข้าใจก็บอกว่า เรากำลังสอนเพื่อให้เอาเงินไปแทนที่ธรรมะ นี่เป็นปัญหาของ
 ผู้รับสาร เป็นเรื่องหนึ่งที่พระอาจารย์ต้องเขียนบทความชี้แจง เพราะมันกำลังมีปัญหาเรื่องวิธีคิด

สอง ฆ่าเวลาบาปไม่น้อยไปกว่าการฆ่าคน ไม่มีประโยคไหนบอกว่า ฆ่าคนไม่บาป แต่เป็น
 ปัญหาเรื่องการอ่านภาษาไทยไม่แตก พระอาจารย์บอกว่า ฆ่าเวลาบาปไม่น้อยกว่าการฆ่าคน เรา
 กำลังสอนเรื่องเวลา แต่คนที่จะว่าเรา ก็บอกว่า เราสอนว่า ฆ่าคนไม่บาป พระอาจารย์ไปให้ครู
 ภาษาไทยดูไม่มีใครเข้าใจอย่างนั้นสักคน มันเป็นปัญหาของผู้รับสาร บางคนไปพูดหนักขึ้นว่าท่าน ว
 บอกว่าฆ่าคนเลือดแดงไม่บาป นี่พูดเลยเถิด บางครั้งไม่อยากจะลงไปตอบโต้ เพราะถือว่ามันไม่มีสาระ
 แต่ครั้งจะทิ้งไว้ก็จะเลยเถิด เพราะคนไทยหลอกง่าย บอกตามตรง

คนไทยฟังหมอดูมากกว่าฟังนักวิทยาศาสตร์ ฟังคำทำนายมากกว่าฟังความรู้ เมื่อเกิด
 สุริยุปราคาขึ้นมา นักวิทยาศาสตร์มาพูดคนไม่ค่อยฟัง แต่ถ้าหมอดูพูดคนฟังกันทั้งบ้านทั้งเมือง
 เด็กชายปลาบู่พูดคนฟัง ดร.อาจองพูดคนไม่ฟัง นี่คือจิตสังคมไทย มันเป็นสังคมความเชื่ออยู่เหนือ
 ความรู้ สังคมความเชื่ออยู่เหนือความจริง เพราะฉะนั้นพระอาจารย์ถึงได้พยายามทำเพื่อให้คนเชื่อให้
 ถูกต้อง และคิดให้ถูกต้องทั้งสองเรื่องที่พูดมามันเป็นปัญหาเรื่องวิธีคิด ทำไมเรามองอะไรดี้น คนไทย
 ชอบแสดงความเห็นโดยไม่หาความรู้ เพราะฉะนั้นเวลาแสดงความเห็นออกมา มันจึงได้แค่การแสดง
 ความรู้สึก หนักไปทางดำ หนักไปทางสบบ หนักไปทางก้าวร้าว ไม่ค่อยมีเหตุผล และนับวันคนก็
 แสดงความคิดเห็นง่าย ๆ อย่างนี้จะเพิ่มขึ้น อย่างมีน้องคนหนึ่งเรียนอยู่ ม เอแบค ถ้าจำไม่ผิด
 เอาคำสอนของพระอาจารย์ไปวิจารณ์แล้วเขียน ตั้งหัวข้อว่า อันตรายแล้วพระไม่เชื่อพระไตรปิฎก
 บอกว่าเพิ่งไปอ่านหนังสือเล่มหนึ่งเป็นภาษาอังกฤษ ของท่าน ว ชื่อ Happiness is here and now
 แล้วก็บอกว่าหนังสือเล่มนี้คนไทยคง มีไม่กี่คนที่รู้ เพราะเขียนเป็นภาษาอังกฤษ แล้วก็บอกว่าท่าน ว
 บอกว่า การที่เดินได้ ๗ ก้าวไม่จริง ไม่น่าเชื่อ ไม่ควรเชื่อ แล้วเขาบอกว่า ถ้าพระพูดแบบนี้อันตราย
 แล้ว เพราะว่าท่านไม่เชื่อพระไตรปิฎก เป็นอันตรายของพระพุทธศาสนาเลย เพราะฉะนั้น ท่าน ว ตัว
 อันตราย แล้วก็อ้างชื่อหนังสือด้วย

มีคนส่งลิงค์มาให้พระอาจารย์ ปกติไม่ค่อยตอบในทางโซเชียลมีเดีย เพราะถือว่าตัวจริงไม่
 ค่อยมีเวลาไปนั่งเขียนว่าใคร กูรู้ตัวจริงไม่มีเวลาไปต่อล้อต่อเถียงใครในโซเชียลมีเดีย เพราะเขามีงาน
 เต็มหน้าดักแล้ว ก็เลยมานั่งดู ปรากฏว่าน้องคนนี้ นี่ อ้างชื่อหนังสือผิด สองประเด็นที่เขาท้วงติง

เขาบอกว่าปาฏิหาริย์นั้นเขาบอกว่าเป็นสิ่งที่มีจริง และพระพุทเจ้าัยกย่องมาก การที่ท่าน ว บอกว่าไม่เชื่อ ท่าน ว กำลังไปเถียงพระพุทเจ้าัยซึ่งอันตราย แต่ในความเป็นจริงคือปาฏิหาริย์คือสิ่งที่พระพุทเจ้าัยไม่สรรเสริญเลย การแสดงปาฏิหาริย์ถ้าไม่มีแล้วแสดง ปรับอบัติ ปาราชิก ต่อให้มันแล้วแสดงก็ปรับอบัติ แสดงผิดทุกกรณี และสาม การเดินบนดอกบัวนั้นพระอาจารย์ให้ตีความว่า เดินอย่างมีสติ คือเดินบนดอกบัว คนที่เดินอย่างมีความรู้สึกตัวคือเดินบนดอกบัวที่แท้จริง นี่คือนสิ่งที่พระอาจารย์เสนอ แต่น้องคนนั้นบอกว่าเราไปหักล้างพระไตรปิฎก

ก็เลยแนะนำไปอ่านของท่านพุทธทาส อ่านของสุชีพ บัญญานุภาพ อ่านเสฐียรพงษ์ วรรณปก อ่านพระมหาสมณเจ้า ทำวรรณคดีวิจารณ์ให้เรียบร้อย ซึ่งเขาไม่ตอบกลับมา แล้วก็เลยแนะนำไปว่า วันหลังถ้าจะท้วงติง หนึ่งอ้างชื่อหนังสือให้ตรง เพราะในวงวิชาการถ้าฐานข้อมูลไม่ถูกต้องเขาไม่ฟังทัศนะวิจารณ์ ก็เลยสอนวิธีทำงานให้น้องไปด้วย แล้วก็บอกต่อไปว่า สองจะท้วงติงใครอย่ารีบหักท้วงด้วยการใช้ถ้อยคำที่อันตรายและรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเขาบอกว่าประวัติของผู้เขียนคือท่าน ว ว่าเป็นเปรียญเก้า มีรางวัลเป็น ๒๐-๓๐ รางวัล คนระดับนี้พูดอะไรยิ่งน่าเชื่อถือ เพราะฉะนั้น ท่านพูดไม่ถูกต้อง มันจะมีคนเชื่อท่านอีกมาก พระอาจารย์ก็เลยบอกคนที่แปลเล่มนี้ ดร.นพมาศ แววงษ์ มีอีกหนึ่งอักษรศาสตร์จุฬา ฯ สองพูดถึงตัวเองนิดหน่อยว่า เรียนจบเปรียญเก้า สอนที่ มจร. ป.โท ป.เอก คงไม่ทำอะไรชู้ ๆ อยากจะสอนน้องว่าก่อนที่จะไปพูดอะไร จะใช้คำใหญ่ ๆ ซึ่งมันเป็นประเด็นล่อแหลมให้คนทะเลาะกัน

ทุกวันนี้สังคมไทยเป็นอย่างนี้ ไม่ดูตาม้าตาเรือแล้ววิจารณ์ พระอาจารย์ก็พูดด้วยเหตุด้วยผล แล้วก็วกกลับมาที่วิธีการทำงานของน้องเขา ว่าควรจะทำงานให้รอบคอบ อย่างน้อยกลับไปที่ดินข้าว ฐานข้อมูลต้องถูกต้อง สองจะเสนอความเห็นต้องหาความรู้ สามจะวิพากษ์คน ต้องเอาให้ชั้อย่าให้ผิดคน สี่จะโยนข้อหาให้คนอื่น ดูผลลัพธ์มันน้อย นึกว่าเผากันเลย คือโยนข้อหาให้ ถ้าเผาบ้านได้ เผาเลย พระอาจารย์ว่านี่คือปัญหาพื้นฐานของคนไทยชอบแสดงความเห็นโดยไม่หาความรู้ แล้วทำให้ตีความส่อผิด ๆ อย่างว่าแต่พระอาจารย์ เจ้าคุณอาจารย์พระธรรมปิฎกโดนประจำ ถ้าตามงานท่าน หลัง ๆ มานี้ ๓-๔ เล่มท่านเขียนได้นักวิชาการเยาะเย้ยไปหมด เพราะเรามักง่าย แสดงความเห็นโดยไม่หาความรู้ อ่านน้อย ค้นน้อย แต่วิพากษ์มาก เป็นสิ่งที่เราเห็นอยู่ แต่ว่าไม่ลงไปตอบทุกเรื่อง หนึ่งเวลานี้น้อย สองมองว่าไม่เป็นสาระ สามเห็นเจตนาชัดว่าชวนทะเลาะพระอาจารย์เลย

ไม่ให้ความสำคัญ แต่ที่พูดให้ฟังก็เพื่อที่จะบอกว่า เรารู้นะ Feedback อะไรยังงี้เรารู้ แล้วเรารู้ว่า เรื่องไหนที่เราจะตอบ เรื่องไหนที่เราจะไม่ตอบ ไม่ใช่สื่อสารไปแล้วทิ้ง พระอาจารย์ก็ดูอยู่

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านมุ่งเน้นความรู้ที่ผู้รับสารได้รับ

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี : ไม่ได้คิดจะให้เป็นตัวรับตำราอะไร ทำความเชื่อให้เป็นสัมมาทิฐิ ทำความเห็นให้ตรง ให้มีวิธีคิดที่เป็นเหตุเป็นผลตามแนวพุทธ การประพฤติปฏิบัติเป็นเรื่องของโยม เราจัดอาหารให้แล้ว กินไม่กินเป็นเรื่องของโยม Up to you แล้วเราก็ทำงานของเราไป เราไม่ได้แบกแทน ถ้าเราเป็นดอกไม้ก็บานให้ดีที่สุด เป็นนกก็ร้องให้ดีที่สุด เป็นพระจันทร์ก็ทอแสงให้นวลใญ่ที่สุด แค่นั้นเอง ปฏิกริยาจากผู้รับเป็นเรื่องของเขา เราไม่ไปล่วงล้ำก้าเกิน พูดให้จำ

ง่าย ๆ ว่า เป็นน้ำก็ไหล เป็นจันทร์ก็ส่อง เป็นนกก็ร้อง เป็นดอกไม้ก็แย้มบาน การตอบรับเป็นเรื่องที่คนอื่นจะรู้สึกต่อเรา เราไม่มานั่งจดจำว่าเขารู้สึกต่อเราอย่างไร เราทำงาน ทำชีวิตนี้ให้มีประโยชน์ อย่างที่ทำอยู่

ผู้สัมภาษณ์ : ท่านเน้นผู้รับสาร

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี : คือพระอาจารย์ให้ความสำคัญกับคนที่อยู่ตรงหน้า ทุกคน บางคนมาหาเราต้องการแค่ถ่ายรูป บางคนมาหาเราแค่อยากเห็นตัวจริง บางคนมาหาเราต้องการแค่ลายเซ็น บางคนมาหาเราต้องการตอบคำถามที่สงสัยมาทั้งชีวิต บางคนขอแค่ได้เข้ามาในที่ที่เราอยู่เราทำงาน เขาก็พอ หลักหนึ่งที่จะใช้ในการปฏิสัมพันธ์กับคน คือเคารพคนทุกคน ซึ่งไม่ใช่หลักจิตวิทยา

พระพุทธเจ้าพูดเอาไว้ว่า สิ่งที่จะต้องเคารพ มี ๖ คารวะธรรม หนึ่งคือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ การศึกษา ความไม่ประมาท และ ปฏิสันถาร เราแค่ทำตามนั้น พระพุทธองค์เอาปฏิสันถารไปวางเรียงเคียงกันกับ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ การรับแขกนั้นสำคัญ ถ้าพระอาจารย์อยู่ พระอาจารย์จะรับแขกด้วยตัวเองเสมอไป มีน้อยครั้งมากที่ ทำให้คนเสียใจ มีบางครั้งที่มี โยมมาหา แล้วเขารอไม่ไหว เอาของฝากไว้พระอาจารย์กลับออกมาเขาไปแล้ว พระอาจารย์ให้ลูกศิษย์โทรตาม บางครั้งเขาไปแม่สาย เขามาจากเชียงใหม่ พระอาจารย์ให้โทรตามกลับมาเลย พระอาจารย์ออกมาแล้ว คือไม่อยากทำให้ใครเสียใจ หรือบางครั้งมีคนรอถ่ายรูปเรา แล้วเขารอ ไม่กล้าเข้ามาหาพระอาจารย์ ก่อนจะขึ้นรถก็ต้องไปเรียกเขามา คือถ้าทำให้คนผิดหวังไปนิดหนึ่งเราจะรู้สึกไม่ดี เพราะว่าเราเคารพคนทุกคน โดยวิธีธรรมชาติ อาจจะได้มาจากโยมแม่ด้วย

ผู้สัมภาษณ์ : การใช้ภาษาของพระอาจารย์

พระมหาจุฑาชัย วชิรเมธี : การใช้ภาษาของพระอาจารย์ มันจะผูกพรายขึ้นมา หนึ่งในเวลาที่กำลังเทศน์ กำลังสอน กำลังเขียนตามปกติ สองขณะที่กำลังขบคิดข้อธรรมบางสิ่งบางอย่าง เช่นถูกถามว่า All Readers are Leaders แปลอย่างไร มันก็ผูกมาว่า นักอ่านทั้งผองล้วนต้องเป็นผู้นำ หรือผู้นำทั้งผองล้วนต้องเป็นนักอ่าน คือผูกพรายขึ้นมาเฉพาะหน้า หรือขณะทำงาน หรือกำลังเดินจงกรม การประดิษฐ์คำเป็นไปตามวิธีธรรมชาติ

ผู้สัมภาษณ์ : จากเนื้อหาที่ท่านที่ท่านทั้งพูด ทั้งเขียน พบว่า มีทั้งการยกตัวอย่าง การใช้คำนิยาม ศัพท์ การใช้คำอุปมาอุปไมย อยากจะทราบว่าพระอาจารย์มุ่งเน้นกลุ่มพวกนี้เพราะสาเหตุใด

พระมหาจุฑาชัย วชิรเมธี : คือพระอาจารย์คิดว่าจะพูดอะไรก็ตามก็ต้องทำให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับถ้อยคำ ต้องนิยามให้ชัด ทีนี้ถ้าเรานิยามคำชัดแล้ว ทำยังไงคนจะเข้าใจก็ต้องมีตัวอย่าง ฉะนั้นทุกๆครั้งที่พระอาจารย์เทศน์ พระอาจารย์คิดว่าไม่มีครั้งไหนที่ไม่มีนิทานหรือไม่มีเรื่องเล่า เพราะพระอาจารย์คิดว่ามันได้ผลมาก บางครั้งคนไม่จำเนื้อหาแต่เค้าจำตัวอย่างก็เท่ากับว่าบรรลุวัตถุประสงค์ ส่วนอุปมาอุปไมยนี้จะช่วยให้เราเข้าใจได้ชัดเจนขึ้นแต่อุปมาอุปไมยมันไม่ได้คิดล่วงหน้า มันเกิดขึ้นขณะเทศน์ ขณะเขียนมากกว่า เป็นผลพลอยได้ของการเทศน์ การสอน การบรรยาย

ผู้สัมภาษณ์ : ในการสร้างคำใหม่ ประยุกต์คำ

พระมหาจุฑาชัย วชิรเมธี : พวกนี้เป็นไปโดยอัตโนมัติ เราไม่เคยมานั่งประดิษฐ์คำ แต่เมื่อเราเขียนไป เทศน์ไป สอนไป คลังคำเหล่านี้มันจะโผล่มาโดยอัตโนมัติ เพราะถ้าเรามานั่งประดิษฐ์คำเหล่านี้มันคงเครียดนะ เวลาทำงาน มันคิดไม่ออกหรอก แต่เวลาเราเทศน์ไป บางทีคำเหล่านี้มันก็วิ่งขึ้นมาเราก็หยิบมาใช้โดยอัตโนมัติ ฉะนั้นการประดิษฐ์คำที่เห็นๆกันอยู่แล้วมีหลายคนที่ตั้งข้อสังเกตเหมือนคุณโยม ถือโอกาสบอกตรงนี้ได้เลยว่าเป็นอัตโนมัติ

ถ้าใช้ศัพท์เทคนิคเราเรียกว่า เอโก จิต ฌโม แปลว่าเป็นธรรมอันเอกผุดขึ้นมา โดยที่เราไม่ทันตั้งตัวนะ บางครั้งสรณ้ำอยู่ดีดีวาบเลยนะ บางครั้งฉันอยู่ดีดีวาบเลยนะ พระอาจารย์เคยวาบ วาบถึงขนาด ฉันอยู่ชั้นล่างลุกขึ้นมาเปิดคอมพิวเตอร์งานเลย ลงไปอีกที่กับข้าวเกลี้ยงเลย ลูกศิษย์กินหมด เขาคิดว่าเราอิม จริง ๆ เราไม่อิมแต่เราวาบมา ตอนอยู่กรุงเทพไปบิณฑบาตทุกเช้า ปากกาต้องติด แล้วก็ ลายพร้อยหมด คือเขียนใส่ตรงนี้ คำนันมาปั๊บ ๆๆๆเลย เดินอยู่ดีดีเห็นข่าวสตีฟ จอบส์

เสียชีวิต กวีมันก็มาเลย เพราะเราอ่านประวัติเค้าเยอะ กวีมันก็มาเลย “อย่าห่วงอย่าไหวเมื่อใครเขาคำ อย่าเหนียวอย่าล้าเมื่อโลกไม่เห็น อย่าหยุดอย่าพักถ้ารักจะเป็น อย่าใจเสาะแต่คนแม่เกิดวางวาย” จู๋ ๆ คำว่าอย่าห่วงอย่าไหวเมื่อใครเขาคำก็ลอยมาขณะที่กำลังเดินสั่งงานอยู่ก็ต้องรีบจดแล้วก็จดได้ ๔ บรรทัด เชื้อใหม่ อีก ๑ ปีต่อมากำลังนั่งรอขึ้นเครื่องอยู่ที่ประเทศฟินแลนด์ บาทที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ มาครบ ก็เลยกลายเป็นกวีนิพนธ์ ๑ บทที่มี ที่มีอยู่ถึง ๔ บาท เห็นไหม เพราะฉะนั้นเวลามันมามันก็มานะ บทมันไม่มามันก็ไม่มา ถือ เป็น เอโก จิต ธมโม คือธรรมอันเป็นเอก ผุดขึ้นมา

ผู้สัมภาษณ์ : พระอาจารย์มีเทคนิคในการประยุกต์หลักธรรมมาสอนให้ง่าย หรือทำเรื่องที่เข้าใจยากให้เข้าใจง่ายอย่างไร

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี : เราต้องศึกษาข้อธรรมให้ชัดที่สุด ว่าในเรื่องนั้น ๆ มีเนื้อหาสาระว่าอย่างไร เพราะว่าการทำให้เก่ายนั้นยากที่สุด เพราะถ้าทำไม่ดีเสียหายได้ อย่าง สรรพสิ่งคือของใช้ อย่าเข้าใจว่าเป็นของฉัน อันนี้อาตมาไปทำความเข้าใจ “สัพเพ ธัมมา นาลัง อภินิเวสายะ” ก่อน ทำความเข้าใจจนกระทั่งรู้ชัดเจนเลย ว่ามันสามารถเปลี่ยนอย่างนี้ได้ สรรพสิ่งคือของใช้ ใช้แล้วก็วางเหมือนอาตมาใช้แก้วนี้จิบน้ำ จิบแล้วก็วาง อย่าไปคิดว่าเป็นของฉัน เพราะถ้าเป็นของฉัน เดียวแก้วนี้แตกแล้วขึ้นมา ทุกข์ทันที อันนี้คือ “สัพเพ ธัมมา นาลัง อภินิเวสายะ” แต่เราจะเอาทั้งดุ้น ว่า ธรรมทั้งหลายอันบุคคลไม่ควรยึดติดถือมั่น เมื่อไหร่มันจะติดหู อาตมาจึงเอาสรรพสิ่งคือของใช้ อย่าเข้าใจว่าเป็นของฉัน หรือให้แปลให้ใกล้ชิดกว่าเดิมก็คือ ธรรมทั้งหลาย จงอย่าหมายไปยึดมั่น เห็นไหม

ถ้าเป็นสไตล์อาตมาแล้วจะง่าย แต่ต้องได้ความครบ เพราะฉะนั้นจึงต้องศึกษาให้ลึกซึ้ง จับแก่นให้ได้ แล้วจึงถ่ายทอดเป็นถ้อยคำของคนปัจจุบัน คือวิธีการถ่ายทอด หรือ ขอให้เธอเบิกบานกับการรับใช้เพื่อนมนุษย์ สันโต สัตตะหิตะ ระตา คนดี ระตา ยินดี สัตตะหิตะ ในการเกื้อกูลสัตว์ทั้งหลาย พระอาจารย์ก็แปลใหม่ว่า ขอให้เธอเบิกบานกับการรับใช้เพื่อนมนุษย์ ซึ่งก็ไม่ได้ห่างจากบาลีเลย เพราะฉะนั้น หนึ่ง เราต้องทำความเข้าใจหลักธรรมอันนั้นให้ชัด สองต้องมีความเป็นนายของภาษา เราถึงจะทำให้ดีได้ ถ้าเข้าใจ แต่ถ้าไม่เป็นนายของภาษาก็ทำไม่ได้อยู่ดี ฉะนั้นถ้าจะถามว่าคุณสมบัติ คือต้องมีทั้ง ๒ อย่าง ศึกษาให้ชัด พระอาจารย์เคยใช้คำว่า **ศึกษาอย่างนักวิชาการ แต่นำเสนออย่างนักประชาสัมพันธ์** นี่เป็นแนวนโยบายในการเผยแผ่ของอาตมา

ผู้สัมภาษณ์ : ความคาดหวังของพระอาจารย์ให้คนนำไปปฏิบัติในสิ่งที่สอน

พระมหาอุทัย วชิรเมธี : คาดหวัง ไม่ได้คิดว่าจะพูดทิ้งพูดขว้าง อาตมาพูดเสมอว่า อาตมา
รับประกันทุกกัณฑ์เทศน์ หมายความว่าเรียนจริง รู้จริง ปฏิบัติจริง สอนจริง หวังว่าจะเป็นคนดีได้
จริง ๆ แต่ได้มากได้น้อยเป็นเรื่องของเขา